

XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ
SƏMƏD VURĞUN ADINA YARADICILIQ EVİ

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Səməd Vurğun adına Yaradıcılıq Evi Xəzər rayonunun Şüvəlan qəsəbəsində yerləşir. Kompleksin ərazisi təxminən 3 hektardır və ərazidə “suite” və “standart” tipli 43 otaqdan ibarət korpuslar, həmçinin 174 yerlik konfrans zalı fəaliyyət göstərir .Uzun illər yaradıcı insanların istirahət yeri kimi fəaliyyət göstərən köhnə bina bir müddət məcburi köçkünlərin məskunlaşması üçün istifadə edilib . Daha sonra köhnə tikili sökülərək dövlət başçısının ayırdığı vəsait hesabına tamamilə yenidən qurulub . Yenidənqurma işlərindən sonra bu müasir kompleksin rəsmi açılışı 10 sentyabr 2025-ci il tarixində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə baş tutub.

YEVLAXDA SƏMƏD VURĞUN ADINA MƏDƏNİYYƏT VƏ İSTİRAHƏT PARKI

Yevlaxda yerləşən Səməd Vurğun adına mədəniyyət və istirahət parkı 2 hektar ərazini əhatə edir. Müasir görkəmi ilə 2012-ci ildə tam yenidən qurularaq istifadəyə verilmişdir . Açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev şəxsən iştirak etmişdir .Parkın mərkəzində Xalq Şairi Səməd Vurğunun abidəsi ucaldılmışdır . Ərazidə 4 fəvvarə quraşdırılmış, istirahət üçün söhbətqahlar və uşaqlar üçün əyləncə meydançaları yaradılmışdır.

SƏMƏD VURĞUNUN 100 İLLİYİ MÜNASİBƏTİLƏ BURAXILMIŞ POÇT MARKASI

2006-cı il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən “Səməd Vurğunun 100 illik yubileyi” ili kimi qeyd olunmuş, ölkədə çoxsaylı elmi konfranslar, ədəbi gecələr, sərgilər və mədəni tədbirlər keçirilmişdir. Yubiley tədbirlərinin tərkib hissəsi kimi poçt markasının buraxılması şairin xatirəsinin əbədiləşdirilməsinə xidmət etmişdir.

SƏMƏD VURĞUNUN 70 İLLİYİ MÜNASİBƏTİLƏ BURAXILMIŞ POÇT MARKASI

1976-cı ildə SSRİ Rabitə Nazirliyi Azərbaycanın xalq şairi Səməd Vurğun anadan olmasının 70 illiyi münasibətilə xüsusi poçt markası dövriyyəyə buraxmışdır. Bu marka həm Azərbaycan ədəbiyyatının, həm də sovet dövrü filateliyasının qiymətli nümunələrindən biri hesab olunur. Markanın mərkəzində Səməd Vurğunun portreti verilmişdir. Portretin fonunda Azərbaycanın neft sənayesini simvolizə edən neft buruqları təsvir olunmuşdur. Bu kompozisiya şairin yaradıcılığında mühüm yer tutan vətənpərvərlik, əmək və Azərbaycan mövzularını əks etdirir. Markada şairin adı və həyat illəri (1906–1956) göstərilmişdir.

SƏMƏD VURĞUN ADINA KİTABXANA

1974-cü ildə Kiyevdə açılan kitabxana tanınmış Azərbaycan şairi Səməd Vurğunun adını əbədləşdirib. Şairin çoxsaylı əsərləri, ittifaq respublikalarının yazıçıları haqqında yazdığı ədəbi-tənqidi məqalələri və fikirləri arasında Ukraynaya, onun xalqına, qəhrəman oğullarına, ədəbiyyatına, poeziyasına həsr edilmiş misralar xüsusi yer tutur. Uzun illərdir ki, kitabxana Azərbaycan Respublikasının Ukraynadakı səfirliyi və Ukrayna azərbaycanlılarının Konqresi ilə səmərəli əməkdaşlıq edir. Səməd Vurğunun 100-illiyi ilə əlaqədar kitabxananın yanında şairin heykəli ucaldılıb. Kitabxana Kiyev şəhərində, ümumiyyətlə, Ukraynada yaşayan bir çox azərbaycanlıyı birləşdirib, çünki məhz burada ana dilində kitab tapmaq olar, burada Ukrayna ədəbiyyatı və mədəniyyəti nümayəndələri, həmyerlilərlə görüşlər keçirilir. Kitabxananın kollektivi Azərbaycanın milli bayramlarını keçirməyə köməklik göstərir. Kitabxananın kitab fondu Ukrayna, rus, Azərbaycan dillərində yazılan 40 mindən artıq kitabdən ibarətdir. Səməd Vurğunun əsərləri unikal dəyərə malikdirlər.

SƏMƏD VURĞUNUN POEZİYA EVİ

Qazax rayonunun Yuxarı Salahlı kəndində yerləşir. 1975-ci ildə Bakıda "Sovet ədəbiyyatı günləri"ndə ölkənin ədəbi ictimayətinin iştirakı ilə "Səməd Vurğunun ev-muzeyi"nin təntənəli açılışı olmuş və bir il sonra, 1976-cı ildə şairin doğma kəndi Yuxarı Salahlıda ev-muzeyinin filialı – "Səməd Vurğunun poeziya evi" yaradılmışdır. 17 noyabr 1976-cı ildə Səməd Vurğunun anadan olmasının 70 illiyi ilə əlaqədar açılmışdır. Poeziya evində Səməd Vurğunun həyat və yaradıcılığını əks etdirən eksponatlar nümayiş etdirilir. Poeziya evi yerli əhəmiyyətli monumental və xatirə abidələri siyahısına daxildir.

SƏMƏD VURĞUNUN EV-MUZeyİ

Dahi Azərbaycan şairi, görkəmli dramaturq, alim, ictimai xadim, Səməd Vurğunun (1906–1956) ev-muzeyi Azərbaycanda yazıçı və bəstəkarların xatirəsini əbədiləşdirmək üçün yaradılmış ilk memorial muzeydir. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tabeliyindədir. Muzey XIX əsrdə inşa edilmiş yaşayış binasının III mərtəbəsində altı otaqlı mənzildə yerləşir. Səməd Vurğun ömrünün son iki ilini bu mənzildə yaşamış, gərgin yaradıcılıq və ictimai fəaliyyətlə məşğul olmuşdur. Respublika hökumətinin qərarı ilə 1974-cü ildə təşkil edilən ev-muzeyinin 1975-ci il oktyabrın 6-da təntənəli açılışı olmuşdur.

QAZAX ŞƏHƏR SƏMƏD VURĞUN ADINA 2 NÖMRƏLİ TAM ORTA MƏKTƏB

Qazax şəhər Səməd Vurğun adına 2 nömrəli tam orta məktəb Qazax rayonunun ən köklü təhsil müəssisələrindən biridir. Məktəb 1965-ci ildən fəaliyyət göstərir və uzun illər ərzində minlərlə məzun yetişdirib. Əvvəllər beynəlmiləl məktəb kimi fəaliyyət göstərdiyi qeyd olunur. Məktəb 1965-ci ildə istifadəyə verilmişdir. Uzun illər fəaliyyət göstərdikdən sonra bina əsaslı yenidənqurma və gücləndirmə işlərinə cəlb olunmuşdur. Təmir işlərinə 2018-ci ilin aprel ayında başlanılmış və məktəb müasir standartlara uyğun şəkildə yenilənmişdir.

SƏMƏD VURĞUNUN HEYKƏLİ

1960-cı ildə heykəltaraş Fuad Əbdürəhmanov tərəfindən hazırlanan heykəl o dövrdə Oktyabr meydanı adlanan parkda qoyulmuşdur. Heykəlin memarı Mikayıl Hüseynovdur. Heykəlin qoyulduğu park hazırda Səməd Vurğun bağı və ya Səməd Vurğun parkı adlanır. Memarı Mikayıl Hüseynovdur. Bu, keçmiş SSRİ-də ədəbiyyat xadiminə ölümündən dərhal sonra düzəldilən ilk abidə olub. Heykəlin yerləşdiyi Səməd Vurğun parkının sahəsi böyükdür və burada bir neçə fəvvarə var. Parkın sahəsinin böyük olması heykəlin ucalığına zəmin yaratmış olur. Səməd Vurğun heykəli Fuad Əbdürəhmanovla Mikayıl Hüseynovun ikinci ortaq işidir. Belə ki, Nizami heykəlinə olduğu kimi, burada da heykəlin ətrafında olan parkı salmaq işləri ilə Hüseynov məşğul olub.

SƏMƏD VURĞUN ADINA AZƏRBAYCAN DÖVLƏT AKADEMİK RUS DRAM TEATRI

Bakının teatr-konsert müəssisələrinin arasında Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrının özünəməxsus yeri var. Teatrın binası XX əsrin əvvəllərində Bakı milyonçusu, tacir Hacı Həşim bəy Kərimovun sifarişi ilə o dövrdə Malakan və Praqeçnaya küçələrinin kəsişdiyi yerdə (indiki Xaqani küçəsi 7) anbar binası tikilir. Deyilənə görə, tacirin oğlu Əliheydər bəy Çinə və Yaponiyaya səfərlərindən sonra bu sadə biçimli binanı kinoteatr üçün rekonstruksiya elətdirməyə qərar verir. Bu, adi rekonstruksiya deyil, zəngin stilizasiya idi. Binanın künc hissəsi Çin-yunan üslubunda "paqoda" şəklində dizayn edilir.

26 fevral 1916-cı ildə "Mikado" adlandırılan binanın açılışı keçirilir. Binada həm teatr tamaşaları, bəzən də filmlər nümayiş olunurdu. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə (1918-

Cəfər Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanası
Xalq şairi Səməd Vurğun - 120

1920) teatr "Pel-Mel" adı ilə fəaliyyət göstərir. 1920–1924-cü illərdə teatr “Dövlət Rus Dram Teatrı” adlanır. 1924-cü ildən bina Bakı Fəhlə Teatrının istifadəsinə verilir.

1937-ci ildə sənət ocağı “Qırmızı Bayraq”lı Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı” adlandırılır. 1945-ci ildə də binada dəyişiklik edilmədən təmir işləri aparılır.

11 iyun 1956-cı ildə həmin ilin 27 may tarixində vəfat edən görkəmli söz ustası, Xalq şairi Səməd Vurğunun adı Dövlət Rus Dram Teatrına verilir.

SƏMƏD VURĞUN ADINA MƏRKƏZİ KİTABXANA (SUMQAYIT)

Səməd Vurğun adına Mərkəzi Kitabxana Sumqayıt şəhərinin əsas kitabxanalarından biridir və Səməd Vurğun adını daşıyır. Kitabxana 1958-ci ildən fəaliyyət göstərir və 1966-cı ildən Səməd Vurğunun adını daşıyır. Sumqayıt şəhər Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi daxilində fəaliyyət göstərir və şəhər kitabxanalarına metodik rəhbərlik edir. Kitabxanada xidmət, biblioqrafiya, informasiya-resurs, dövri mətbuat, incəsənət və uşaq şöbələri daxil olmaqla bir neçə şöbə fəaliyyət göstərir. Fondunda on minlərlə kitab saxlanılır və oxucular üçün elektron kataloq və elektron kitabxana imkanları yaradılıb.

**QAZAX RAYONUNDA YERLƏŞƏN SƏMƏD VURĞUN ADINA PARKDAKI
HEYKƏLİ**

Bu şəkil Qazax rayonunun Yuxarı Salahlı kəndində yerləşən Səməd Vurğun Poeziya Evinin qarşısındakı Səməd Vurğunun monumental heykəlidir. Şəkildə görünən kompozisiya adi büst və ya klassik heykəl deyil, şairin həyatını, yaradıcılığını və xalqla bağlılığını əks etdirən simvolik-abidə xarakteri daşıyır.

SƏMƏD VURĖUN ADINA QAX RAYON MƏDƏNİYYƏT MƏRKƏZİ

Səməd VurĖun adına Qax Rayon Mədəniyyət Mərkəzi Qax  h rinin əsas mədəniyyət ocaqlarından biridir. Bu mərkəz rayonun ictimai, mədəni və yaradıcılıq həyatında mühüm rol oynayır. Burada müxtəlif ya  qruplarından olan insanlar   n incəsənət, musiqi və  d biyyat sahələrində tədbirlər və fəaliyyətlər təşkil olunur. Qax rayonunda mədəniyyət mərkəzinin əsası sovet dövründə yaradılan mədəniyyət evləri v  klublar əsasında formalaşmışdır. Bu proses əsasən XX əsrin ortalarından ba layaraq inkişaf etmişdir.